**Syyttäjälaitos** 17.11.2022 Dnro SY/2332/2022

Eduskunta
Lakivaliokunta

**U 14/2022 vp**

**Valtioneuvoston kirjelmä 14.11.2022 eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin ja direktiivin 2008/99/EY korvaamisesta**

Asiassa on kysymys Euroopan unionin komission 15.12.2021 antaman ehdotuksen uudeksi ympäristörikoksia koskevaksi direktiiviksi viimeisimmästä kompromissiehdotuksesta.

Syyttäjälaitos on antanut direktiiviehdotuksesta lausunnon 28.2.2022 (SY/82/2022) ja suhtautunut direktiiviehdotuksen tavoitteisiin myönteisesti, kuten tekee edelleenkin.

Tällöin Syyttäjälaitos on arvioinut jossain määrin ongelmallisiksi ehdotuksen perusteet rangaistuksen lieventämiselle ja koventamiselle johtuen niiden rikoslajispesifistä ja siten lainsäädännöllemme vieraasta luonteesta. Samoin Syyttäjälaitos on suhtautunut varauksellisesti silloisessa 2 artiklassa olleeseen määritelmään ”yleisöstä, jota asia koskee”.

Nyt käsiteltävänä olevassa kompromissiehdotuksessa näyttäisivät molemmat kohdat muutetun sellaisiksi, etteivät se ole ristiriidassa kansallisen rikosoikeudellisen ja -prosessuaalisen järjestelmän kanssa.

Direktiivi näyttää velvoittavan jäsenvaltioita säätämään rangaistaviksi ympäristörikokset, jotka ovat tapahtuneet unionin alueella. Ympäristörikoksia koskeva rikoslain 48 luku puolestaan on sidoksissa useitten kansallisten lakiemme sisältöön, ja sen soveltaminen Suomen ulkopuolella tapahtuneisiin rikoksiin on monissa tilanteissa kyseenalaista. Direktiivin aikanaan tapahtuva täytäntöönpano edellyttänee siten rikoslain 48 luvun tarkastelua tältäkin osin. Syyttäjälaitos ei näe tätä huonona asiana, sillä ympäristörikokset eivät rajoitu valtioiden välisiin rajoihin ja esimerkiksi useaan eri valtioon vaikuttavat tai useiden valtioiden alueilla tehdyt teot tulisi voida käsitellä yhdessä valtiossa kokonaisuudessaan. Käytännössä on myös esiintynyt tilanteita, joissa suomalaisen Suomen ulkopuolella tekemäksi epäiltyyn ympäristörikokseen on vaikeasti ollut sovellettavissa Suomen lakia.

Syyttäjälaitos
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Lintulahdenkuja 4
00530 Helsinki
Puhelin 029 56 20800
Faksi 029 56 20888
syyttajalaitos.fi
valtakunnansyyttaja.syyttaja@oikeus.fi

Vielä totean, että Syyttäjälaitos pitää hyvänä antaa määrittelyperusteet yhteisösakon suuruuden määräämiseksi. Syyttäjälaitos jakaa myös resitaaleissa esille tuodun koulutuksen tarpeesta ympäristörikosasioita käsitteleville tuomareille ja syyttäjille.

Valtakunnansyyttäjä Ari-Pekka Koivisto

Valtionsyyttäjä Tuuli Eerolainen